

عنوان مقاله:

نمودهای فرهنگی معماری اسلامی در پیکره ی اماکن مذهبی (بررسی تطبیقی: شهرهای مشهد و اصفهان)

محل انتشار:

همایش ملی معماری و شهرسازی بومی ایران (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

اسماعیل نصیری هندخاله - دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور

بهروز دستجردی - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، گرایش آمایشدانشگاه پیام نور

سعید مهاجر - دانشجوی دکتری مدیریت فرهنگی، دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

با ظهور اسلام در قرن هفتم میلادی، پایه های هنر اسلامی که مجموعه ای از هنر در دوره های ساسانیان و بیزانس بود، شکل گرفت. پس از ظهور اسلام، دریچه های جدیدی از بینش به روی معماران مسلمان، گشوده شد که موجب تحولی بزرگ در تجلیات فکری و هنری آنان گردید. معماری مذهبی از میان انواع هنر معماری در ایران، از جایگاه خاصی برخوردار است. بی شک معماری اسلامی در مقطع خاصی مدیون معماری ایرانی اسلامی است. معماری اسلامی، همواره تجلی گاه اعتقادات و اندیشه های مسلمانان است. معماری اسلامی، شیوه ای از معماری است که تحت تأثیر فرهنگ اسلامی بوجود آمد. در ایران، اولین نمونه های هنر و معماری در منطقه خراسان شکل گرفت. در این منطقه شاهد شکل گیری اولین شیوه معماری ایران پس از اسلام هستیم. این شیوه که به خراسانی (شبستانی) معروف گردید، در قرن اول ه.ق (ابتدای پذیرش دین مبین اسلام از سوی ایرانیان) آغاز گردید و تا دوره آل بویه و دیلمیان (قرن چهارم ه.ق) ادامه یافت. با روی کار آمدن صفویان در اوایل قرن دهم ه.ق، شهرهایی از جمله اصفهان به مرکز هنری ایران تبدیل شدند. در این دوره، شاهد اوج هنر معماری ایران می-باشیم که توسط پادشاهان مقتدر و هنردوست آن دوره یعنی شاه طهماسب و شاه عباس اول به وجود آمد. در این دوران، شیوه ای دیگر در معماری ایران به وجود آمد که به شیوه اصفهانی معروف گردید. این پژوهش با توجه به اهمیت و نقش پررنگی که تفکر اسلامی در معماری اماکن مذهبی و غیرمذهبی ایران داشته است با هدف بررسی تجلی تفکر اسلامی در معماری اماکن مذهبی شهرهای مشهد مقدس و اصفهان پرداخته است. در این تحقیق از روش کتابخانه ای یا اسنادی استفاده شد و محقق از مهمترین ابزار خود یعنی فیش برداری به منظور جمع آوری اطلاعات از مجلات، مقالات، اینترنت و ... استفاده نمود. در نتیجه ی پژوهش می توان گفت هنر معماری ایران ضمن برخورداری از تداوم کم نظیر در طول تاریخ پرفراز و نشیب این سرزمین، بیان کننده ی نحوه ی اندیشه، اعتقادات مذهبی و سنت های اصیل ایرانیان است. معماری اسلامی سنتی می کوشد، در قالب فرمی متعادل، در عین تنوع و پویایی، دورنمایی از مبانی متقن فکری و اعتقادی را به تصویر بکشد.

کلمات کلیدی:

نمودهای فرهنگی و اسلامی، معماری اسلامی، اماکن مذهبی، مشهد، اصفهان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/544724>

